

'Europa in crisis'

Het Centraal Planbureau over schulden en de toekomst van de eurozone.

De belangrijkste conclusies:

- De Economische en Monetaire Unie (EMU) was bij zijn oprichting meer een politiek dan een economisch project.
- De interne Europese markt heeft tot grote welvaartswinst geleid, vooral voor Nederland. Het voordeel is één maandsalaris. Dit voordeel neemt in de loop der jaren verder toe.
- De winst van de invoering van de euro is minder duidelijk, ongeveer een weksalaris.
- De kosten van het uiteenvallen van de EMU en de herinvoering van nationale munten zijn enorm.
- De Europese schuldencrisis is evenzeer een bankencrisis als een crisis van overheidsschulden en is daarom niet alleen de perifere eurolanden aan te rekenen.
- De crisis kan niet worden opgelost zonder snelle herkapitalisatie van het Europese bankwezen.
- De EMU zou beter functioneren als de begrotingen van de individuele lidstaten een stuk kleiner zouden zijn en die van Europa een stuk groter, zoals in de VS het geval is.
- Verzet tegen herstructurering van de Griekse schuld ten laste van private schuldeisers, is moeilijk te begrijpen en strijdig met de no-bailout clause.
- Hoewel er goede redenen zijn voor overdracht van bevoegdheden aan Europese instellingen, loopt bijna geen enkele lidstaat daarvoor warm.
- Voor een structurele oplossing van de crisis is de totstandkoming van één Europees banktoezicht met één Europees reddingsfonds voor banken noodzakelijk.
- Verder moet een permanent Europees noodfonds voorkomen dat landen in crisistijd buiten hun directe schuld in liquiditeitsproblemen kunnen komen.
- Tot slot is preventief Europees toezicht op het nationaal begrotingsbeleid nodig. De disciplinerende werking van de kapitaalmarkt is te traag en te onvoorspelbaar.
- Omdat het begrotingsbeleid democratische controle vereist, hoort het niet bij de ECB thuis. Toch heeft de ECB daarvoor thans als enige voldoende geloofwaardigheid.
- De politieke patstelling lijkt nu hopeloos. Gezien de wordingsgeschiedenis van Europa zou deze crisis echter ook tot een institutionele doorbraak kunnen leiden.

Lees meer over dit boek op de [CPB-website](#). 'Europa in crisis' wordt uitgegeven door Uitgeverij Balans, is te bestellen via de [webwinkel](#) en vanaf 15 november 2011 verkrijgbaar in de winkel. De prijs is € 18,95.